

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32, 41
6098 S. TBK/420

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/7296
Karar No. 2022/8058
Tarihi: 20.06.2022

●SÜRESİNDE VERİLMİYEN CEVAP DİLEKÇESİNİN ISLAH EDİLEREK ZAMANAŞIMI DEF'İNDE BULUNULAMAYACAĞI
●ISLAHA KARŞI VERİLEN CEVAP DİLEKÇESİNDE İLERİ SÜRÜLEN ZAMANAŞIMI DEF'İNİN DİKKATE ALINMASININ GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Her ne kadar kanuni süre içinde verilmeyen cevap dilekçesinin ıslahı suretiyle zamanaşımı def'inde bulunulmayacağı sonucuna varılması yerinde ise de davalının 02.04.2018 tarihli dilekçesinin cevap dilekçesinin ıslahı olarak değil, davalının ıslaha karşı beyan dilekçesinin ıslahı olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu açıklamalara göre somut olayda davalının ıslaha karşı beyan dilekçesinin ıslahı suretiyle ıslaha karşı zamanaşımı def'i ileri sürdüğü kabul edilmeli, ıslaha karşı zamanaşımı def'ine değer verilerek yeniden hesaplanan işçilik alacakları hüküm altına alınmalıdır. Açıklanan nedenlerle eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasındaki alacak davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili davacının davalıya ait otel bünyesinde 10.01.2007-19.09.2016 tarihleri arasında çalıştığını, işe girişinin haksız şekilde Mayıs 2007 tarihi olarak gösterildiğini, satın alma sorumlusu olarak çalışan davacının ücretinin asgari geçim indirimi hariç net 2.200,00 TL olduğunu, ücretin bir kısmının bankaya yatırıldığını, bir kısmının elden ödendiğini, bir öğün yemek, çocuk parası ve servisin işverence karşılandığını, müvekkilinin işyerinde yoğun çalışma saatlerine tabi olduğunu, tüm çalışma süresi boyunca haftalık 45 saati aşan çalışmasının bulunduğunu, yoğun olunan aylarda hafta tatili kullanmaksızın çalışmasına rağmen kendisine hak kazandığı fazla çalışma ve hafta tatili ücreti alacaklarının ödenmediğini, ulusal bayram ve genel tatillerin tümünde çalışmasına rağmen bu çalışmaları karşılığı hak kazanılan ücret alacaklarının da ödenmediğini, yıllık izinlerinin eksik kullandırıldığını, 2016 yılı Ağustos ve Eylül ayına ait ücret alacaklarının ödenmediğini, davacıya 2016 yılı Haziran ayının ücretinin bir kısmı ile 2016 Temmuz ayı ücretinin ödemesi sırasında baskı altında, bedel kısmında 3.000,00 TL'nin rakamla yazılı olduğu, rakam kısmının yanlarında boşlukların bulunduğu bir çeki ciro etmesinin davacıdan talep edildiğini, müvekkilinin bu çeki kendisine verileceğini düşünerek ciro ettiğini, ancak kendisine elden 3.000,00 TL ödenmesine rağmen çekin hâlen müvekkiline iade edilmediğini, aynı baskı ile davacıya feragatname imzalatıldığını, ödenmeyen işçilik alacakları sebebiyle oluşan haklı nedenler yanında müvekkilinin kısmi emeklilik şartlarını taşıması nedeniyle işten istifa ettiğini ve tüm alacaklarının ödenmesini talep ettiğini; ancak işverenin davacının çıkışını vermeyerek bir süre daha çalışmasını talep etmesi üzerine davacının 19.09.2016 tarihli ihtarnamesi ile iş sözleşmesini haklı nedenle feshettiğini ileri sürerek kıdem tazminatı, ücret, yıllık izin ücreti, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının hüküm altına alınmasını istemiştir.

II. CEVAP

Davalı tarafça süresi içerisinde cevap dilekçesi ibraz edilmemiş, kanuni süre geçtikten sonra 27.02.2017 tarihinde sunmuş olduğu beyan dilekçesinde; davacının müvekkili Şirkette 24.03.2007-16.09.2016 tarihleri arasında çalıştığını, istifa ederek işten ayrıldığını, fazla çalışma yapılması durumlarında bordrolara yansıtılarak karşılığının ödendiğini, bordrolarda ihtirazi kayıt bulunmadığını, davacının müvekkili Şirketten hiçbir hak ve alacağının bulunmadığını, davacıya işçilik alacaklarına karşılık çekle ödeme yapıldığını, tüm işçilik alacaklarının eksiksiz ödendiğini, davacının talep konusu alacaklarının zamanaşımına uğradığını ileri sürerek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının 24.03.2007-19.09.2016 tarihleri arasında davalı işyerinde çalıştığı, davacı tarafın dinletmiş olduğu tanıkları ve dosyadaki diğer belgeler ile fazla çalışma yaptığı, genel tatillerde ve hafta tatillerinde çalıştığını ispatladığı, davalı işverenin davacının tüm ücretlerini ödemediğini ispatlayamadığı, dinlenen tanık anlatımlarından ve dosyada

mevcut ihtarnameden davacının iş sözleşmesini işçilik alacaklarının ödenmemesi ve emekliliğe hak kazanması nedeniyle haklı sebeple sonlandırdığı; davalı tarafça 43.000,00 TL bedelli çek dosyaya sunulmuş ise de dosyada mevcut banka kayıtlarından çekin S.E'ye ciro edildiği, davalı işverence davacıya bu ödemenin yapıldığının ispatlanmadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili istinaf dilekçesinde; zamanaşımı def'i ileri sürülmesine yönelik ıslah işleminin değerlendirilmediğini, ıslah değerlendirilmeksizin ek raporun denetime elverişli görülmesinin ve hükme esas alınmasının açıkça hukuka aykırılık teşkil ettiğini, davacının müvekkili Şirkette 24.03.2007-16.09.2016 tarihleri arasında çalıştığını, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıtlarının dikkate alınması gerektiğini, davacının bordrolarda gözükten ücretten daha fazla aldığı gösteren delil bulunmadığını, müvekkili Şirkette elden ücret ödeme uygulamasının bulunmadığını, buna dayanılarak hesaplama yapılmasının hatalı olduğunu, davacının haklı bir sebep olmaksızın işi kendisinin bırakması sebebiyle kıdem tazminatına hak kazanamadığını, davacının fazla çalışma alacağıının bulunmadığını, fazla çalışmanın ispatı noktasında tek somut delilin imzalı ücret bordroları olduğunu, ücret bordrolarında gerekli kanuni tahakkukların yapılarak karşılığının davacıya ödendiğini, tanık beyanlarına göre ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağı ile hafta tatili ücreti alacağı hesaplanmasını kabul etmediklerini, söz konusu taleplerin reddi gerektiğini, davacının hizmet süresi boyunca hiç yıllık izne çıkmamış gibi hesaplama yapılmasının hukukla ve hakkaniyetle bağdaşmadığını, davacıya yapılan çekle ödemenin yanlış değerlendirildiğini, çekin daha sonra kime ciro edildiğinin Şirket tarafından takibi gereken bir husus olmadığını, davacının çeki teslim alarak kendisinin ciroladığını, çek üzerindeki isim ve imzanın davacıya ait olduğunu, davacı tarafın imzaya itirazının da bulunmadığını ileri sürerek İlk Derece Mahkemesi kararının ortadan kaldırılmasını istemiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile, davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde; Bölge Adliye Mahkemesi tarafından davalı müvekkiline, ıslaha beyan için süre verildiği, bu süre içinde zamanaşımı def'inde bulunulmadığı, davalı müvekkilinin süre geçtikten sonra 02.04.2018 tarihinde ıslaha

karşı zamanaşımı definde bulunduğunu, bu nedenle zamanaşımı definin dikkate alınmayacağını belirtildiğini, ancak söz konusu tespitin hatalı olduğunu, İlk Derece Mahkemesi tarafından 21.12.2017 tarihli duruşmada müvekkiline davacının ıslah beyanına karşı beyanda bulunmak üzere 2 hafta süre verildiğini, bu süreçte 02.01.2018 tarihli celsede davacının ıslah dilekçesine cevap verilmiş ise de sehven zamanaşımı definde bulunulmadığını; ancak 02.04.2018 (sehven 02.04.2022 diye belirtilmiş) tarihinde verilen dilekçenin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 176 ncı maddesi kapsamında ıslah dilekçesi mahiyetinde olup davacı tarafın ıslah dilekçesinden sonra müvekkilce cevap dilekçesi ile ileri sürülemeyen zamanaşımı definin cevap dilekçesi ıslah edilerek ileri sürüldüğünü, bu nedenle ıslah yoluyla zamanaşımı definin kabulü ile Mahkeme kararına konu olan alacak kalemleri için zamanaşımı dikkate alınarak ek rapor tanzim edilmesi ve sonuca göre karar verilmesi gerektiğini, davacının çeki teslim alarak kendisinin ciroladığını, çek üzerindeki isim ve imzanın davacıya ait olduğunu, davacı tarafın imzaya itirazının da bulunmadığını, müvekkili tarafından dosyaya delil olarak sunulan çeki ilişkin ceza soruşturmasının beklenilmesi ve sonucuna göre işçilik alacaklarından mahsup yapıp yapılmayacağına karar verilmesi gerektiğini, hizmet süresinin SGK kayıtlarının dikkate alınarak belirlenmesi gerektiğini, davacının ücretinin bordrolarda gösterilen miktar kadar olduğunu, resmi kayıt olan bordrolar haricinde başkaca bir beyana itibar edilmesinin haksız olduğunu, davacının ücretinin izah edildiği gibi bordrolarda gösterilen kadar olduğunu, bu nedenle bilirkişi raporunun aksine fazla çalışma ücreti alacağı, yıllık izin ücreti alacağı, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacağı ile hafta tatili alacağına hak kazanılmadığı gibi bordrolarda tahakkuk eden alacağın da kendisine ödendiğini, davacının işi kendisinin bıraktığı yönündeki savunmalarına itibar edilmediğini ileri sürerek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini istemiştir.

C. Gereke

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, davacının çalışma süresi, ücret miktarı, ıslaha karşı beyan dilekçesinin ıslahı suretiyle ıslaha karşı zamanaşımı def'i ileri sürülüp sürülemeyeceği, buna göre davacının alacaklarının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı, çekle ödenen miktarın işçilik alacaklarından mahsup edilip edilmeyeceği, davacının kıdem tazminatı, fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti ile yıllık izin ücreti alacaklarına hak kazanıp kazanmadığı hususlarına ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1.6100 sayılı Kanun'un 109, 127, 128, 176 ila 182 nci maddesi hükümleri.

2. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 24 üncü maddesinin (II) numaralı bendinin (e) alt bendi; 32, 34, 37, 41, 44, 46, 47, 53 ila 59 uncu maddesi hükümleri.

3. Mülga 1475 sayılı İş Kanunu'nun yürürlükteki 14 üncü maddesi hükmü.

3. Değerlendirme

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına,

yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Somut olayda, dava kısmi dava olarak açılmış olup dava dilekçesi davalı tarafa 12.12.2016 tarihinde tebliğ edilmiştir. Davalı tarafça iki haftalık kanuni cevap verme süresi geçtikten sonra 27.02.2017 tarihinde cevap dilekçesi sunulmuştur. Her ne kadar cevap dilekçesi olarak sunulan dilekçede davacının alacaklarına ilişkin zamanaşımı def'i yer almakta ise de kanuni süre geçtikten sonra sunulan cevap dilekçesinde ileri sürülen zamanaşımı def'inin dikkate alınmaması isabetlidir.

3. Diğer taraftan davacı tarafın ıslah dilekçesi, 21.12.2017 tarihli celsede davalı vekiline tebliğ edilmiş olup davalı tarafça iki haftalık süre içerisinde ibraz edilen 02.01.2018 tarihli "Islah dilekçesine karşı itirazlarımızın sunulmasıdır." başlıklı belge içeriğinde açıkça zamanaşımı def'inde bulunulmamıştır. Davalı tarafın temyiz dilekçesindeki beyanlarında da söz konusu dilekçede zamanaşımı def'inde bulunulmasının sehven unutulduğu kabul edilmiştir. Hâl böyle olmakla birlikte davalı tarafça 02.04.2018 tarihli "Islah dilekçemizdir. (Zamanaşımı def'imize yönelik)" başlıklı beyan dilekçesinde davacı tarafın taleplerinin zamanaşımına uğradığı belirtilerek zamanaşımı def'i ileri sürüldüğü görülmektedir. Davalı vekili söz konusu dilekçe ile ilgili açıklamalarında, "davacı tarafın ıslah dilekçesinden sonra müvekkilce cevap dilekçesi ile ileri sürülemeyen zamanaşımı def'i cevap dilekçesi ıslah edilerek ileri sürülmüştür." demiştir. Davalının bu dilekçesine değer verilmemiş olması hatalıdır.

4. Her ne kadar kanuni süre içinde verilmeyen cevap dilekçesinin ıslahı suretiyle zamanaşımı def'inde bulunulmayacağı sonucuna varılması yerinde ise de davalının 02.04.2018 tarihli dilekçesinin cevap dilekçesinin ıslahı olarak değil, davalının ıslaha karşı beyan dilekçesinin ıslahı olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu açıklamalara göre somut olayda davalının ıslaha karşı beyan dilekçesinin ıslahı suretiyle ıslaha karşı zamanaşımı def'i ileri sürüldüğü kabul edilmeli, ıslaha karşı zamanaşımı def'ine değer verilerek yeniden hesaplanan işçilik alacakları hüküm altına alınmalıdır. Açıklanan nedenlerle eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

20.06.2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.